

Broj: 03-02-1522/2025
Sarajevo, 18.11.2025. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Zastupnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedatelj
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedatelj

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi sa člankom 172. stavak (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i člankom 164. stavak (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 61. sjednici, održanoj 17.11.2025. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Privitak:

- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku (CD)
- Odredbe Zakona koje se mijenjaju i dopunjuju
- Izjava o usklađenosti
- Obrazac broj 1a
- Obrazac broj 2
- Obrazac IFP-NE
- Zakon o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20)

**Co: Federalno ministarstvo pravde
gosp. Vedran Škobić, ministar**

Co: pred-elt

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, studeni 2025. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Postupajući u smislu odredbi članka 26. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10 i 67/21) predlažemo donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine po skraćenom postupku. Imajući u vidu da se radi o manje složenom i opsežnom zakonu, u konkretnom slučaju su ispunjeni uvjeti propisani člankom 172. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24) koje zakon mora zadovoljiti da bi bio razmatran po skraćenom postupku.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Zakonu o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03 – ispr., 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20), u članku 21. točka g) riječi: "Državnu graničnu službu" zamjenjuju se riječima: "Graničnu policiju Bosne i Hercegovine".

Članak 2.

U članku 53. stavak (2) mijenja se i glasi:

"(2) Za branitelja se može uzeti odvjetnik pod uvjetima koji su propisani zakonom."

Članak 3.

U članku 57. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Odluka o isključenju branitelja donosi se na posebnom saslušanju kojem nazoče tužitelj, osumnjičenik, odnosno optuženik, branitelj i predstavnik odvjetničke komore čiji je branitelj član."

Članak 4.

U članku 59. stavak (4) mijenja se i glasi:

"(4) Ako osumnjičenik, odnosno optuženik, u slučajevima obvezne obrane ne uzme sam branitelja, ili branitelja ne angažiraju osobe iz članka 53. stavak (3) ovoga Zakona, branitelja će postaviti predsjednik nadležnog suda ili osoba koju predsjednik suda u slučaju njegove spriječenosti ovlasti, abecednim redoslijedom sa liste branitelja koji do tada nije postavljen pred tim sudom. U ovom slučaju osumnjičenik, odnosno optuženik ima pravo na branitelja do pravomoćnosti presude, a ako je izrečena kazna dugotrajnog zatvora, i u postupku po pravnom lijeku."

Stavak (6) mijenja se i glasi:

"(6) Federalni ministar pravde donijet će Pravilnik o načinu i postupku za postavljenje branitelja u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona."

Članak 5.

U članku 59a. stavak (1) mijenja se i glasi:

"(1) Listu branitelja iz članka 59. stavak (4) ovoga zakona rješenjem utvrđuje federalni ministar pravde u suradnji sa Advokatskom/Odvjetničkom komorom Federacije Bosne i Hercegovine za postupke pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine i Federalnim tužiteljstvom Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno

nadležni kantonalni ministar pravde u suradnji s nadležnom regionalnom odvjetničkom komorom za branitelje koji imaju sjedište na području tog kantona za postupke pred općinskim i kantonalnim sudovima i kantonalnim tužiteljstvima. Lista branitelja utvrđuje se abecednim redoslijedom po prezimenu branitelja i može se voditi i u elektronskom obliku.“

Članak 6.

U članku 60. stavak (2) mijenja se i glasi:

- “(2) Zahtjev za postavljanje branitelja iz stavka (1) ovoga članka može se podnijeti tijekom cijelog kaznenog postupka. Branitelja postavlja predsjednik nadležnog suda ili osoba koju predsjednik suda u slučaju njegove spriječenosti ovlasti, abecednim redoslijedom sa liste branitelja iz članka 59. stavak (4) ovoga zakona.”

Članak 7.

Iza članka 60. dodaje se novi članak 60a. koji glasi:

“Članak 60a.
(Obveza izvješćivanja)

Sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine dužni su Federalnom ministarstvu pravde i nadležnom kantonalnom ministarstvu pravde dostaviti godišnje izvješće o postavljenim braniteljima iz čl. 59. i 60. ovoga zakona, najkasnije do 31.03. za prethodnu godinu.”

Članak 8.

Članak 63. stavak (4) mijenja se i glasi:

- “(4) Predsjednik nadležnog suda ili osoba koju predsjednik suda u slučaju njegove spriječenosti ovlasti može na traženje osumnjičenika, odnosno optuženika ili uz njegovu suglasnost, razriješiti postavljenog branitelja koji neodgovorno vrši svoju dužnost. Umjesto razriješenog branitelja postaviti će se drugi branitelj. O razrješenju branitelja odmah će se obavijestiti odvjetnička komora čiji je član.”

Članak 9.

Iza članka 456. dodaje se novi članak 456a. koji glasi:

“Članak 456a.
(Nadzor nad primjenom)

Nadzor nad primjenom odredbi članka 59. stavak (4) i članka 60. stavak (2) vrši Federalno ministarstvo pravde.”

Članak 10.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. – USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovoga zakona sadržan je u odredbi članka IV. C. 3. a u svezi sa člankom IV. A. 20. (1) d), Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da će pravila postupka potrebna da bi se osigurala jednakost u postupanju kao i temeljna načela pravičnosti u postupcima pred sudovima i organizaciji svih sudova biti utvrđeni zakonima Federacije. Obzirom da se ovim zakonom uređuju pravila kaznenog postupka pred sudovima u Federaciji BiH navedena ustavna odredba predstavlja ustavni temelj za njegovo donošenje, pa je na temelju članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, Parlament Federacije BiH nadležan za donošenje ovoga zakona.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Federalno ministarstvo pravde zaprimilo je inicijativu članova Advokatske/Odvjetničke komore FBiH koja se odnosi na reformiranje sustava obrana po službenoj dužnosti koji je uspostavljen u Federaciji Bosne i Hercegovine temeljem Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03 – ispr., 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20) (u daljnjem tekstu: ZKP FBiH), imajući u vidu nesrazmjer u broju dodijeljenih obrana po službenoj dužnosti odvjetnicima u kaznenim postupcima pred sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Značajno je istaknuti da je sustav dodjele obrana po službenoj dužnosti, što podrazumijeva procesne situacije u kojima osumnjičenik, odnosno optuženik, sukladno odredbama ZKP FBiH mora imati branitelja ili situaciju u kojoj si isti ne može, uslijed slabog imovinskog stanja, priuštiti branitelja, predloženim Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Prijedlog) koncipiran na transparentan način koji svim braniteljima koji se nalaze na listi branitelja osigurava ravnopravno sudjelovanje u dodjeli obrana po službenoj dužnosti. Naime, liste branitelja se utvrđuju rješenjem koje donosi nadležni kantonalni ministar pravde u suradnji sa nadležnom odvjetničkom komorom za branitelje koji imaju sjedište na području odnosnog kantona. Lista se formira po abecednom redoslijedu prema prezimenu branitelja, a u konkretnom kaznenom postupku će za branitelja biti izabran naredni odvjetnik sa liste koji do tada nije postavljen kao branitelj pred sudom pred kojim se postupak vodi. Prema tome, predloženim normativnim rješenjem isključena je proizvoljnost prilikom postavljenja branitelja po službenoj dužnosti, a Prijedlogom je propisano da će se način i postupak postavljenja branitelja dodatno bliže urediti pravilnikom kojeg donosi federalni ministar pravde.

Imajući u vidu da se radi o manje složenim i obimnim izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, predloženo je njegovo donošenje po skraćenom postupku.

III. – USKLAĐENOST S EUROPSKOM PRAVNOM STEČEVINOM

Prilikom izrade ovoga prijedloga, Federalno ministarstvo pravde imalo je u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Europske unije („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/20 i 76/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Europske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu europske pravne stečevine. Nakon detaljne i sveobuhvatne analize, zaključeno je da ne postoje primarni niti sekundarni izvori europskog prava koji reguliraju predmetnu materiju, te obrađivač propisa nije u mogućnosti dostaviti tablicu usklađenosti za ovaj propis.

IV. – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

Člankom 1. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine vrši se izmjena članka 21. točka g) na način da se u istoje umjesto naziva „Državna granična služba“ uvodi naziv „Granična policija Bosne i Hercegovine“, imajući u vidu da je Državna granična služba prestala postojati, a da je pripadajuće nadležnosti preuzela Granična policija Bosne i Hercegovine.

Člankom 2. Prijedloga vrši se izmjena članka 53. stavak (2) ZKP FBiH u smislu da je sada propisano da se za branitelja može uzeti odvjetnik pod uvjetima koji su propisani zakonom.

Člankom 3. Prijedloga vrši se izmjena članka 57. stavak (1) ZKP FBiH u smislu da se odluka o isključenju branitelja donosi na posebnom saslušanju kojem nazoče tužitelj, osumnjičenik, odnosno optuženik, branitelj i predstavnik nadležne odvjetničke komore.

Člankom 4. Prijedloga vrši se intervencija u članak 59. stavak (4) ZKP FBiH, to jest njegova izmjena u smislu da se umjesto dosadašnjeg pravila da branitelja u situacijama kada osumnjičenik, odnosno optuženik, mora imati branitelja, istog postavljaju sudac za prijašnji postupak, sudac za prethodno saslušanje, sudac, odnosno predsjednik vijeća, sada branitelja u ovakvim procesnim situacijama postavlja predsjednik nadležnog suda ili osoba koju predsjednik suda za slučaj njegove spriječenosti ovlasti. Branitelji se biraju sa liste branitelja, i to po abecednom redoslijedu, na način da se za branitelja postavlja prvi naredni branitelj sa liste koji do tada nije postavljen pred tim sudom. U ovom slučaju osumnjičenik, odnosno optuženik ima pravo na branitelja do pravomoćnosti presude, a ako je izrečena kazna dugotrajnog zatvora, i u postupku po pravnom lijeku. Člankom 4. Prijedloga ujedno je predložena i izmjena stavka (6) članka 59. ZKP FBiH u smislu da je sada propisana obveza federalnog ministra pravde da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona donese Pravilnik o načinu i postupku za postavljenje branitelja.

Člankom 5. Prijedloga vrši se izmjena članka 59a. stavak (1) ZKP FBiH, te se istim propisuje način utvrđivanja liste branitelja. Listu branitelja rješenjem utvrđuje federalni ministar pravde, odnosno nadležni kantonalni ministar pravde u suradnji s nadležnom

odvjetničkom komorom. Kao što je ranije istaknuto, lista branitelja formira se po abecednom redoslijedu po prezimenu branitelja i može se voditi i u elektronskom obliku.

Člankom 6. Prijedloga intervenira se u članak 60. stavak (2) ZKP FBiH kojim je uređeno postavljenje branitelja zbog slabog imovinskog stanja. Kao i u naprijed opisanoj intervenciji iz članka 4. Prijedloga kojom se vrši izmjena članka 59. stavak (4) ZKP FBiH, i u kontekstu izmjene članka 60. stavak (2) sada je propisano da branitelja osumnjičeniku, odnosno optuženiku koji je slabog imovinskog stanja postavlja predsjednik suda ili osoba koju je on za vrijeme njegove spriječenosti ovlastio, po principu abecednog redoslijeda sa liste branitelja.

Člankom 7. Prijedloga vrši se dopuna ZKP FBiH sa novim člankom 60a. kojim je propisano da su sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine dužni Federalnom ministarstvu pravde, kao i nadležnom kantonalnom ministarstvu pravde, dostaviti godišnji izvještaj o postavljenim braniteljima najkasnije do 31.03. za prethodnu godinu.

Člankom 8. Prijedloga tretirana je izmjena članka 63. stavak (4) ZKP FBiH kojim je uređeno razrješenje postavljenog branitelja. Naime, predloženom izmjenom određeno je da predsjednik nadležnog suda ili osoba koju on za vrijeme njegove spriječenosti ovlasti, može na traženje osumnjičenika, odnosno optuženika ili uz njegovu suglasnost, razriješiti postavljenog branitelja koji neodgovorno vrši svoju dužnost, uz dužnost suda da o razrješenju odmah obavijesti nadležnu odvjetničku komoru, u kom slučaju će doći do postavljenja novog branitelja.

Člankom 9. Prijedloga propisuje se dopuna ZKP FBiH sa novim člankom 456a. kojim je propisano da nadzor nad primjenom odredbi članka 59. stavak (4) i članka 60. stavak (2) vrši Federalno ministarstvo pravde, a člankom 10. Prijedloga da ovaj zakon stupa na snagu u roku od osam dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Federacije BiH.

V. – FINACIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

ODREDBE ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 21. Temeljni pojmovi

Osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, pojedini izričaji uporabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) "Osumnjičenik" je osoba za koju postoje osnovi sumnje da je počinila kazneno djelo,
- b) "Optuženik" je osoba protiv koje je jedna ili više točaka u optužnici potvrđena,
- c) "Osuđenik" je osoba za koju je pravomoćnom odlukom utvrđeno da je kazneno odgovorna za određeno kazneno djelo,
- d) "Sudac za prijašnji postupak" je sudac koji u tijeku istrage postupa u slučajevima kada je to propisano ovim Zakonom,
- e) "Sudac za prethodno saslušanje" je sudac koji nakon podizanja optuženice postupa u slučajevima kada je to propisano ovim Zakonom i koji ima ovlaštenja koja pripadaju sucu za prijašnji postupak,
- f) "Stranke" su tužitelj i osumnjičenik odnosno optuženik,
- g) "Ovlaštena službena osoba" je ona osoba koja ima odgovarajuće ovlasti unutar policijskih organa Bosne i Hercegovine, uključujući Državnu agenciju za istrage i zaštitu i Državnu graničnu službu, policijskih organa nadležnih ministarstava unutarnjih poslova u Federaciji, sudske i financijske policije, kao i carinskih organa, poreznih organa i organa vojne policije Bosne i Hercegovine ili u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pod ovlaštenim službenim osobama smatraju se i stručni suradnici, odnosno istražitelji tužiteljstva koji rade po ovlastima tužitelja,
- h) "Oštećenik" je osoba kojoj je osobno ili imovinsko pravo kaznenim djelom povrijeđeno ili ugroženo,
- i) "Pravne osobe" su osobe koje su kao takve definirane u KZ FBiH, uključujući: korporacije, poduzeća, udruge i ortaštva i druge pravne osobe,
- j) "Istraga" obuhvaća aktivnosti poduzete od tužitelja ili ovlaštene službene osobe, sukladno ovom Zakonu, uključujući prikupljanje i čuvanje izjava i dokaza,
- k) "Unakrsno ispitivanje" je ispitivanje svjedoka i vještaka od stranke odnosno branitelja, koja nije pozvala svjedoka odnosno vještaka,
- l) "Izravno ispitivanje" je ispitivanje svjedoka i vještaka od stranke odnosno branitelja, koja je pozvala svjedoka odnosno vještaka,
- m) "Osnovana sumnja" je viši stupanj sumnje zasnovan na prikupljenim dokazima koji upućuju na zaključak da je izvršeno kazneno djelo,
- n) "Zabilješke" i "spisi" su slova, riječi ili brojke ili njihov ekvivalent, zapisane rukopisom, otipkane pisaćim strojem, otisnute, preslikane, fotografirane, zabilježene magnetskim impulsima, mehanički ili elektronski ili nekim drugim oblikom sakupljanja podataka,
- o) "Fotografije" su fotografske, digitalne i rendgenske snimke, video vrpce i filmovi,
- p) "Izvornik" je sam spis ili snimka ili sličan ekvivalent kojim se ostvaruje isto djelovanje od osobe koja ga piše, snima ili izdaje. "Izvornik" fotografija uključuje negativ i sve preslike. Ako su podaci pohranjeni u elektronskom računalu ili sličnom uređaju za

automatsku obradu podataka, izvornik je i svaki otiskani primjerak ili okom vidljivi pohranjeni podatak,

- r) "Preslika" je preslikavanje izvornika ili matrice, uključujući uvećanja i umanjenja, mehaničkim ili elektronskim presnimavanjem, kemijskom reprodukcijom ili nekom drugom ekvivalentnom tehnikom kojom se precizno reproducira izvornik,
- s) "Telekomunikacijska adresa" je svaki telefonski broj, linijski ili mobilni ili elektronske pošte ili internet adresa koju posjeduje ili koristi određena osoba,
- t) "Bračni ili izvanbračni drug" su one osobe koje takav status imaju prema obiteljskom pravu,
- u) "Kompjuterski sustav" je svaka naprava ili skupina međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na temelju programa automatski obrađuje podatke,
- v) "Kompjuterski podaci" označavaju svako iskazivanje činjenica, informacija ili koncepata u obliku prikladnom za obradu u kompjuterskom sustavu, uključujući i program koji je u stanju prouzročiti da kompjuterski sustav izvrši određenu funkciju.

Članak 53. Pravo na branitelja

- (1) Osumnjičenik odnosno optuženik može imati branitelja tijekom cijelog postupka.
- (2) Za branitelja se može uzeti odvjetnik pod uvjetima koji su propisani Zakonom o odvjetništvu Federacije Bosne i Hercegovine, pravni zastupnici kantonalnih, kao i federalnih institucija (zavoda/ureda za pravnu pomoć), koji imaju položen pravosudni ispit i najmanje tri godine radnoga iskustva na pravnim poslovima.
- (3) Ukoliko osumnjičenik odnosno optuženik sam ne uzme branitelja, osumnjičeniku odnosno optuženiku, osim ako se on tome izričito protivi, mogu branitelja uzeti njegov zakonski zastupnik, bračni odnosno izvanbračni drug, krvni rođak u ravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, posvojitelj, posvojenik, brat, sestra ili hranitelj.
- (4) Branitelj mora predati punomoć za zastupanje prilikom poduzimanja prve radnje u postupku.

Članak 57. Postupak isključenja branitelja

- (1) Odluka o isključenju branitelja donosi se na posebnom ispitivanju kojem nazoče tužitelj, osumnjičenik odnosno optuženik, branitelj i predstavnik odvjetničke komore čiji je branitelj član, odnosno pravni zastupnici kantonalnih, kao i federalnih institucija (zavodi/uredi za pravnu pomoć), čiji je branitelj uposlenik.
- (2) Postupak isključenja se može provesti i bez branitelja ako je uredno pozvan i ako je u pozivu za ispitivanje bio upozoren da će se postupak voditi i u njegovoj odsutnosti. O ispitivanju se sastavlja zapisnik.

Članak 59.

Kada osumnjičenik odnosno optuženik mora imati branitelja

- (1) Osumnjičenik mora imati branitelja već pri prvom ispitivanju ako je nijem ili gluh ili ako je osumnjičen za kazneno djelo za koje se može izreći kazna dugotrajnog zatvora. (2) Osumnjičenik odnosno optuženik mora imati branitelja prilikom izjašnjenja o prijedlogu za određivanje pritvora, za vrijeme dok pritvor traje.
- (3) Nakon podizanja optužnice za kazneno djelo za koje se može izreći deset godina zatvora ili teža kazna, optuženik mora imati branitelja u vrijeme dostave optužnice.
- (4) Ako osumnjičenik odnosno optuženik u slučajevima obvezne obrane ne uzme sam branitelja, ili branitelja ne angažiraju osobe iz članka 53. stavak 3. ovoga Zakona, branitelja će mu postaviti sudac za prijašnji postupak, sudac za prethodno saslušanje, sudac odnosno predsjednik vijeća. U ovome slučaju, osumnjičenik odnosno optuženik ima pravo na branitelja do pravomoćnosti presude, a ako je izrečena kazna dugotrajnog zatvora – i u postupku po pravnom lijeku.
- (5) Branitelj će biti postavljen osumnjičeniku odnosno optuženiku ako sud utvrdi da je zbog složenosti predmeta, duševnog stanja osumnjičenika odnosno optuženika ili drugih okolnosti u interesu pravičnosti.
- (6) U slučaju postavljanja branitelja, osumnjičenik odnosno optuženik će se prvo pozvati da sam izabere branitelja s predočene liste. Ukoliko osumnjičenik odnosno optuženik sam ne izabere branitelja s predočene liste, branitelja će postaviti sud.

Članak 59a.

- (1) Listu branitelja rješenjem utvrđuje nadležni ministar pravde, u suradnji s nadležnom odvjetničkom komorom i institucijama sui generis (zavodi/uredi za pravnu pomoć).
- (2) Lista branitelja dostavlja se svim sudovima, nadležnome tužiteljstvu, te ministarstvu unutarnjih poslova.

Članak 60.

Postavljanje branitelja zbog slabog imovnog stanja

- (1) Kada ne postoje uvjeti za obveznu obranu, a postupak se vodi za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora tri godine ili teža kazna, ili kada to zahtijevaju interesi pravičnosti bez obzira na propisanu kaznu, osumnjičeniku odnosno optuženiku će se, na njegov zahtjev, postaviti branitelj, ako zbog svojeg imovnog stanja ne može snositi troškove obrane.
- (2) Zahtjev za postavljanje branitelja iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti tijekom cijeloga kaznenog postupka. Branitelja postavlja sudac za prijašnji postupak, sudac za prethodno saslušanje, sudac odnosno predsjednik vijeća nakon što je osumnjičeniku odnosno optuženiku prvo pružena prilika da s predočene liste izabere branitelja.
- (3) Zahtjev za postavljanje branitelja radi slabog imovnog stanja evidentira se u spisu. Sud će na temelju utvrđenog imovnog stanja osumnjičenika odnosno optuženika donijeti odluku o zahtjevu bez odlaganja.

Članak 63.
Razrješenje postavljenog branitelja

- (1) Umjesto postavljenog branitelja, osumnjičenik odnosno optuženik može sam uzeti drugog branitelja. U tom će se slučaju postavljeni branitelj razriješiti.
- (2) Branitelj može tražiti da bude razriješen samo na način propisan zakonom.
- (3) O razrješenju branitelja u slučaju iz st. 1. i 2. ovoga članka odlučuje tijekom istrage sudac za prijašnji postupak, nakon podizanja optužnice - sudac za prethodno saslušanje, a tijekom glavne rasprave sudac odnosno vijeće. Protiv ove odluke žalba nije dopuštena. (4) Sudac za prijašnji postupak, sudac za prethodno saslušanje, sudac odnosno vijeće može, na zahtjev osumnjičenika odnosno optuženika ili uz njegovu suglasnost razriješiti postavljenog branitelja koji neodgovorno obavlja svoju dužnost. Umjesto razriješenog branitelja postaviti će se drugi branitelj. O razrješenju branitelja odmah će se obavijestiti odvjetnička komora čiji je član.